ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲೂಕೂಡ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಖಾದಿ ಅಂಡ್ ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಅದರ ಅನುಭವದಿಂದ ಆ ಬೋರ್ಡಿಗೆ (Statutory Powers) ಸ್ಟ್ಯಾಚ್ಯುಟರಿ ಪವರ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಸಾಯಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್‌ಗೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಇಲ್ಲದ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಅಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಜಮೀನಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ; ನೀರು ಬಂದು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಯಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

Soap-making with non-edible oil ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಈರೀತಿ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಿ ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಿ ಜನ ಇದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಈ ತರಹ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಹು ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Industrial Estates ಗೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅದರ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಈ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ ಒದಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಈಗ overpopulation ಆಗಿರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಾ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಯೋಜನೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ನೀತಿಯಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗುವ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Now, the House will rise and meet at 10-45.

The House then adjourned for Lunch at Fifteen Minutes past Ten of the Clock and re-assembled at Forty-Five Minutes past Ten of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

SPECIAL RESOLUTION.

Re : Schemes under the Second Five-Year Plan.

***Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home).—Sir, with your permission and the permission of the Hon'ble House, I wish to move this special Resolution in connection with the Second Five-Year Plan.

"This House while approving the Draft Second Five-Year Plan for Mysore is of the view that the present allotment of Rs. 80.49 crores is inadequate to meet the several developmental schemes and resolves to request the Government of India to allot more funds as each of these schemes progresses. The House wishes to take this opportunity to urge upon the Government of India to locate in the State some of the Heavy Industries undertaken by the Central Government in the Public Sector in view of the several natural and other facilities that the State at present commands.

The House further resolves to request the Government of India to assist the Mysore Iron and Steel Works, Bhadravathi, to manufacture Special Steels includ-

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

ing the Tool Alloy and Stainless Steels for which the said works are eminently suited."

Sir, I have watched with great interest the useful discussion that we are having from yesterday regarding our Second Five-Year Plan. I need not dwell at great length about the achievements of the First Five-Year Plan, how they are satisfactory and what we propose doing under the Second Five-Year Plan. Regarding that, it has been very elaborately detailed in the Budget speech of the Finance Minister. What I am interested at present immediately in placing this Resolution before the Hon'ble House is to take note of several schemes urged by the Hon'ble Members of this House. Of course, two Members of the Planning Commission yesterday gave the House some details as to what we aim to begin with and how expansion had to be pruned. Whilst appreciating the great accommodation shown by the Government of India in finally accepting our Second Five-Year Plan in view of our resources and whilst thanking them for the same, I would like to join with the other Hon'ble Members and associate myself in urging on the Government of India the great need for accelerating the tempo of expenditure and granting more and more money as and when our developmental schemes advance. So far as our capacity to execute these schemes is concerned, it cannot be disputed in view of our past performances, especially during the First Five-Year Period. It has also been said of the Planning Commission and I had the privilege of attending one or two meetings that there is nothing immutable so far as these plans are concerned. It is the view of the Planning Commission that when occasion arises it need not be tied down to what is stated here. Take for instance the Sharavathi Valley Scheme. So far as Sharavathi Valley Scheme is concerned, it is our life blood and in fact, most of our developmental activities entirely depend upon the speedy execution of that scheme. We have the assurance from the Planning Commission that whatever may be the amount provided in each year, as and when the scheme is executed, whenever any scheme is under a stage of progress, no scheme will be stopped for want of funds. That has been amply demonstrated by the way in which the Bhadra Project has been executed. Therefore, when we sent our schemes, we had equally ambitious schemes and we gave a scheme for 251 crores. Probably if that had been sanctioned there would have been no occassion for the criticism offered by Sri Hutche Gowda. Let me assure him and his friends that we on this side of the House are as anxious as he himself is to give cent per cent literacy and various other things in record time. But we have to cut our coat according to the cloth and while so doing, we must also at the same time provide for progress in all directions. Though, of course, I do say that with regard to Industries we have got already in existence, expansion schemes are equally important. Nobody can deny that. We have been urging on the Government of India, for instance, for the Alluminium Factory, and for another fertiliser factory. The greatest drawback for all these things, we should not forget, is the absence of the necessary quantity of power in our State. That is the greatest draw-back. As a matter of fact, if we want to take up the Alluminium factory in our country, the raw material required is cheap power. That is one of the reasons why it is not found possible to have any big industries. But at the same time, in view of the Sharavathi Valley Project becoming an accomplished fact very soon, I fully and entirely agree with other Hon'ble Members that we must urge on the Government of India that with a view to avoid the growing unemployment, some of the important heavy industries in the country may with advantage be located in some parts of the State. It need not necessarily be in the vicinity of Bangalore. Therefore I am requesting the Hon'ble House to give their accord for this resolution that I am moving. After making various cuts and other things, I am glad to say that all our schemes have now been finally accepted by the Planning Commission for a sum

of Rs. 8049.35 lakhs and we have been assured that whatever schemes that have been sanctioned here, none of them will be allowed to suffer for want of funds.

There is one particular word to be mentioned about the Bhadravati Iron Works. You will see, Sir, that in the latter part of the Resolution, it has been specifically mentioned that the Government of India may be pleased to assist the Mysore Iron and Steel Works, Bhadravathi, to take the scheme relating to Tool alloys and stainless steels. Sir, it may be seen that the first proposal was tentatively agreed and accepted by the Planning Commission, *i.e.*, Tool Steel and Tool Alloys Plan costing 110 lakhs and Stainless Steels costing 450 lakhs. But to our utter disappointment, we find that these two schemes do not find a place in the final picture that is placed before us. In fact, Sir, we should not forget that under the gaint Iron and Steel Works that are expected to come into production, our works will be a toy comparatively.

11 A.M.

Therefore, it is very necessary, in the interest of our self-existence, that we must take to some kind of special manufacture. This is not my view; this is a view expressed by technicians and technical experts, more than all, by the Tarrif Commission which have been telling the Central Government that if Bhadravathi Iron Works had to remain as a self-sufficient unit, it is absolutely necessary that some special manufacturing programme must be allotted to it. Technically it has been said that our pig iron is the best and will suit for this kind of special manufacture. Further, we are the first in this country to have electrically melt pig iron. Therefore, I do not see any reason why the Government of India should not agree to our request. There seems to be a feeling that some of these alloy manufacturing may be tagged on to the big factories that are coming up, as an appendix. We have been telling that this would almost be detrimental to the Bhadravathi Iron Works. Sir, hitherto the Bhadravathi Iron Works was bracketed with the private concerns in this country. Now, I am glad to say, Government of India have tagged it on to the Ministry of Production of Iron and Steel, along with the other Government concerns. That has some advantage. We have agreed to the idea of forming a Corporation to fall in line along with other ventures that have been started in this country. I, therefore, take this opportunity of making a special appeal to the Government of India to consider these two schemes favourably, without which, as has been said by competent authorities more than once, the Bhadravathi Iron Works has no chance of surviving as an economic unit in the future set up of things to come. I appeal to the House to give its generous accord to this resolution.

Mr. SPEAKER.—I think the Government of India first conceded the Schemes of Alloy and Stainless Steel and later on they gave it up; is that correct?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—When we sent our schemes, the Planning Commission split into several groups. In one group this was agreed to. Subsequently, these were given up with the object of tagging them to any one of the big four concerns. But, this has not yet been finalised. In the larger interest of the Iron Works and also to fall in line along with other in the country, we agreed to the Corporation idea. We have not lost hope. I understand that one important officer is coming to the State very soon to discuss matters about Bhadravathi Iron Works. We will press this also before him.

Sri P. R. RAMAIYA (Basavanagudi).—About the Bhadravathi Iron Works, the Minister was pleased to say that the Government of India has formed an opinion that it is not going to be an economic unit. I want some more information about that.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as that is concerned, it is correct in one sense that to-day for every ton of pig iron that we are manufacturing, Government of India is subsidising us under a scheme that has been sponsored an All-India Pool. In this country we

(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)
have got certain selling rates of iron and steel. Hon'ble members know that our selling rates have been fixed much cheaper than the foreign market price. Taking that fact into consideration subsidy is being given. We have been impressing on them that to avoid this kind of a thing, it is much better to have a special kind of manufacturing, which will enable us to become self-sufficient. That is the object.

SRI P. R. RAMAIYA.—Sir, during the period of war, the Bhadravathi Iron Works gave us very good return. Now, is it the opinion of the Minister that after the cessation of war, in the wake of the new steel factories coming up, production of steel here would not be a profitable one?

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—No. The whole point is this: it would not be possible for any Iron Works to make itself a self-sufficient unit by the manufacture of mere pig iron and steel. We must have certain other kinds of manufacturing. In fact, in other places, they have been given special kinds of manufacturing so that they may become self-sufficient units. Therefore, unless we have something like the ferro manganese and things like that, it will not be possible to make the concern a self-sufficient unit. It is those things that pay us; not mere manufacture of pig iron and steel. Let it not be understood that it is not an economic unit. To-day in India whatever company that manufactures pig iron is subsidised by Government of India.

*SRI B. NARAYANASWAMY (Mysore City—South).—I find 11½ crores being provided for the development of Bhadravathi Iron and Steel Works, for taking up incomplete works and also new works. Am I to understand that the new industries just now mentioned by the Home Minister are not covered by the provision that is now made, *i.e.*, 11½ crores? The Minister was pleased to say that the alluminium industry and the stainless steel industry are to be taken up by the Bhadravathi Iron Works and for that they want Government of India to allot funds. Am I to understand that these are not covered by the 11½ crores already provided?

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—I invite the attention of the Hon'ble Member to page iv. There are seven schemes.

		Rs. in lakhs.
1	Spun cast iron pipe plant ...	15
2	Sintering plant ...	30
3	Alloy and tool steel plant ...	110
4	Steel Expansion scheme ...	300
5	Stainless steel plant ...	450
6	Extension to tramways, etc.	100
7	Ferro-Alloy plant ...	150

These were the schemes given. They have been sanctioned except 3 and 5. Now I want to urge and request Government of India not to exclude these two schemes which are very essential for us. So far as Bhadravathi is concerned, it is 1,155 lakhs *minus* 560 lakhs; that is the position. That is what we want to urge upon them in this resolution.

Sir, so far as sericulture is concerned, Government of India have allotted 507 lakhs from the Central Silk Board, out of which the allotment to Mysore is 179 lakhs, 121 lakhs out of the Central Silk Board funds and 58 lakhs from the State funds. I would like to tell the Hon'ble Members that the progress in sericulture was, no doubt, tardy at the beginning. Now, the Central Silk Board themselves have agreed to provide for some of the executive staff for the works. The Central Silk Board is meeting in Bangalore next month and I am sure we will be able to take some steps to see that these schemes are expeditiously executed. With these words, Sir, I strongly recommended this resolution for the approval of the Hon'ble House.

MR. SPEAKER.—Resolution moved:

"This House while approving the Draft Second Five-Year Plan for Mysore is of the view that the present allotment of Rs. 80·49 crores is inadequate to meet the several developmental scheme and resolves to request the Government of India to allot more funds as each of these schemes progresses. The House wishes to take this

opportunity to urge upon the Govesnment of India to locate in the State some of the Heavy Industries undertaken by the Central Government in the Public Sector in view of the several natural and other facilites that the State at present commands.

The House further resolves to request the Government of India to assist the Mysore Iron and Steel Works. Bhadravathi, to manufacture Special Steels including the Tool Alloy and Stainless Steels for which the said works are eminently suited."

*Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore South).—The Home Minister was pleased to state that the Sharavathi Valley Project was well in hand and that they are not able to start heavy industries further in the State. The other day there was an interpellation on this subject. The Minister in charge of electricity was pleased to state that to implement even the first stage of the Sharavathi Valley Project it requires the whole of the Second Five-Year Plan period, that is, all the five years to go into production and they are not in a position to provide power any further in respect of any kind of industry in the State. May I know what exactly is the position at least now ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As I said before, I do not want to enter into the details of the facts given by the Minister for Electricity, because. . . .

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—Just an interruption. Because we are now discussing the Second Five-Year Plan and the term of the Second Five-Year would be ending in the year 1961 and the Hon'ble Minister was pleased to state that it requires all these five years to make the first stage of the Sharavathi Valley Project to go into production, I want to know whether there is any propriety in discussing this special resolution at this stage.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In fact, we must use all our energy to see that especially the Sharavathi Valley Project is executed in the record time. I am not, as I have said before, entering into the details of what the Minister for Electricity has said. I am only saying that so far as this project is concerned, as the scheme, as has now emerged, is, no cut is made in the execution of the project. Supposing they have provided Rs. 5 crores in the first year; if they find the progress quite satisfactory, the Planning Commission has assured us that they are prepared to step up and are prepared to meet the additional expenditure. That is what is possible. It all depends upon our ability to execute the scheme. They have made it very clear that no scheme will be allowed to suffer for want of funds at any stage.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—My question was about supplying electricity.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as electricity is concerned, I do not want to enter into the details. The facts have been made very clear in the budget speech of the Finance Minister. The Minister for Electricity, as the Hon'ble Member says, has explained about this on a number of occasions. Unfortunately, I was not here, I was not able to follow what he said, but so far as the scheme now before us, the Sharavathi Valley project, is concerned, it is as important as any other big scheme. Much of our progress depends upon our ability to generate power there as early as possible. We must use all our energy to see that the scheme is executed as early as possible. I am glad to find, apart from various other cuts, no cut is made in the Sharavathi Valley Project.

Mr. SPEAKER.—The point raised was : even if it is conceded by the Government of India, because of the shortage of electricity in the State, will the Government be able to start the schemes ? That is what he means. Otherwise, what is the use of getting all these schemes sanctioned without certain amount of electricity being guaranteed.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Possibly, so far as the industries are concerned, that factor has been taken into

consideration; depending upon our ability to get as much power as possible now on hand, these schemes have been examined.

Sri R. MUNISWAMIAH (Bangalore North—Scheduled Castes).—I support the resolution brought by our Home Minister Sri H. Siddaveerappa. I am glad to say that the First Five-Year Plan period is over just now and we have successfully managed to fulfil the conditions. Coming to the Second Five-Year Plan, it was put before us and we were asked to consult the public at large. Particularly, the Revenue department took interest in this direction. The Deputy Commissioners, the Amildars and the Revenue Inspectors send words to the M.L.A.'s and M.L.C.'s. and Leading citizens and they had meetings after meetings and after long discussion and examination of the difficulties of the people and the needs of the country, they prepared a scheme to cover an expenditure of Rs. 262 crores, but unfortunately, it was reduced to Rs. 85 crores for Mysore. But anyway we can see that it is not the money alone that we can think of; we have got man power. We have to infuse interest in the hearts of people and encourage them to see that they give support to work fully to achieve our target within the amount that we have got allotted.

First of all, coming to Agriculture, Rs. 94·96 lakhs have been allotted for this. This is not sufficient.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—Has the resolution been passed?

Mr. SPEAKER.—In the end I will put it to vote.

Sri R. MUNISWAMIAH.—I said I support the resolution. In India, ever since agriculture came into existence, it has been left to the illiterate and the uneducated and mostly unskilled people have been in the field with ploughs and bullocks. We have to meet the shortage of food and now the learned heads have been thinking to see that educated people and skilled people take to this profession. Researches and investigations have to be made and lot of money has been allotted for this. Though we can expect much return in the course of 10 years and afterwards, I think the amount allotted for this may be decreased for the present and given over to the commercial crops that would give a good yield year by year in a shorter period.

It is also said that for research work and investigation, an Agricultural College has been opened and expanded to admit 80 candidates. This is certainly inadequate for a State of this size. I recommend that accommodation should be provided for 150 students in the same College and expansion of the buildings should be undertaken and completed earlier by the end of this year. At present, as Sri Nagappa Setty said, this College does not impart instructions with reference to the diseases of crops of the malnad areas and I agree with Sri Nagappa Setty that an Agricultural College should be opened in malnad parts, whether in Shimoga or somewhere else, to give instructions with regard to diseases of malnad crops and to arrange for investigation of soil and soil examination.

One lakh and sixty-thousand tons of fertilisers and 5 lakhs tons of compost manure have to be distributed to the ryots. I do not know how the fertilisers can be distributed when the ryots do not know how to make use of them. There is no propaganda. The Agriculture Inspector sits in his own office and sees if anybody comes there to have some talk. The Agriculture Inspector should tour throughout the taluk, particularly during the season when the crops are standing and give instructions in the field alone. He should send the soil to laboratory to get it examined.

The villagers do not know what compost manure is and how to use it. Of course, the *sevadal* people and scouts give instructions to the villagers during *jatras*. There are field men, Agriculture Inspectors and Assistant Directors. They are all very keen in seeing that these instructions are written and posted somewhere, but they do not take steps to propagate this idea properly in the village side. The Government, enthusiastic as they are. depend on the Revenue Department,

With regard to agricultural process, procuring of compost manure, fighting diseases of crops and such things, Amildars and Revenue Inspectors are asked to give instructions. How can the Revenue Department officers and Revenue Inspectors attend to this work satisfactorily when they are not technically trained for the purpose? Therefore, I request the Government to see that officers of the Agriculture Department, particulary the lower subordinates, make an intensive tour every month and instruct the villagers in all these things.

Regulated markets have just now been opened and one has to be opened in Bangalore. The villages surrounding Bangalore particularly have been producing a large amount of vegetables, mostly perishable things. Particuarly the merchants in the market are cheating the villagers by using false weights and measures. If a regulated market is opened earlier in Bangalore City, it will, to a great extent, help the people of the villages surrounding Bangalore City.

In the Animal Husbandry Department, there was an officer who is now at Delhi. After he went away, the Department has been sleeping and it has not been awake to see what the animals are suffering from, how the breeds could be improved, to attend to things like that. Therefore, I request the Agriculture Minister to take notice of it. (Interruption) Because the Minister is sleeping, all the subordinates are sleeping—I mean sleeping mentally, not physically.

The Veterinary Department has not been doing appreciable work, but only a report is made on eggs and chickens.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If you had only heard the radio speech yesterday, you would have revised your opinion about eggs and chickens.

Sri R. MUNISWAMIAH.—We can make any number of speeches on the radio; but I want to see what work has been actually turned out and what work they can turn out. We cannot depend only on radio speeches or the speeches that can be delivered on the floor of this House or on the platforms elsewhere.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Go and see the eggs that are recently hatched.

Sri R. MUNISWAMIAH.—I have seen the Hessarghatta Farm.

They have not been supplying breeding bulls though the villagers have been requesting for the same. I do not know where the difficulty is. It is said that 250 bulls will be supplied in course of time. What is the good of arranging cattle shows? So many shows, so many fairs, so many jatras have been conducted in the cattle shows and prizes are being distributed and I think a separate amount allotted for this will be a waste. We can provide breeding bulls to the villages where we can expect some better breed in course of some time.

11-30 A.M.

About dairy development, I think the other day many members visited Hessarghatta Farm. Some were saying that it is a costly affair. Our Ministers gave a very good dinner to all of them. But what I have to say is that cattle are not kept properly. There are a number of cattle including milch cows. For the expenditure on them there is no proper yield.

About Forest. Until some target is fixed for each officer of the department, we cannot expect any improvement in forest growth. Every year some amount is provided for afforestation and every year there will be report from the department that so many plants are planted, so many seedlings are supplied and so many seeds are sown. But we always see barren forest without any growth. If we go to village forest and to the neighbouring villages and question them whose forest it is, they say it is Government forest. They do not know that it is their forest, that it belongs to the village. We are only depending upon forest guards for protection. We must inculcate in the minds of the villagers that it is their forest which they must protect well. We do not know how the forest department can spend money on the guards alone. One guard has to go through miles of forest and he is not able to say when the trees are cut on the other side of the forest. Therefore, I request

(SRI R. MUNISWAMIAH.)

the Minister in charge of forests to see there is propaganda throughout the areas round which the forests are, to see that the villagers also take care to protect the plants that Government have grown and protect the trees that are standing there.

On fisheries, it is said that we are unable to get fishes. It is said that 13 fish farms will be opened. But the Fisheries Officers are going about only to see how the fishes are swimming in the tanks and rivers. They do not know how to improve the number of fishes. Just a year back some fishes were brought and were distributed to the tanks. There the matter ends. The Fisheries Officer has not been taking good care. Fisheries also comes under the charge of the same Minister and unless he takes up the matter with some energy, borrowed or generated, we cannot have improvement on the fisheries side.

Minor irrigation has been neglected, preference being given to big projects. Big projects have been worked out. There are so many minor tanks silted up. There are so many places where large number of acres of land under paddy cultivation have been neglected. Until we provide sufficient funds under the head 'Minor tanks' and provide sufficient water, we cannot depend upon big projects for paddy cultivation. Secondly, if we do not encourage the villagers in the maidan parts and if they do not get water to grow their paddy and have to depend elsewhere, to which place they cannot go leaving their own places, and they cannot have the work through out the year, I am sure that the people in the maidan may revolt against Government. I therefore warn that small irrigation schemes must be taken up immediately in place of big ones.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪೂರೈಸಿ ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಕಾಲಿಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಬಾಬು ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ 16 ಲಕ್ಷ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 14 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ, ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 80 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೈತನ ಅನಾನುಕೂಲ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಒಂದನೇ ಯೋಜನೆ ಆಗಲಿ, ಎರಡನೆ ಯೋಜನೆ ಆಗಲಿ, ಮೂರನೆ ಯೋಜನೆ ಆಗಲಿ, ನಾಲ್ಕನೆ ಯೋಜನೆ ಆಗಲಿ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತ ಹೇಗಿದ್ದಾನೆ, ಅವನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೂ ಕೂಡ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತ ಎಷ್ಟೇಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಕೂಡ, ಅವನು ಸಾಲಸೋಲಗಳಿಂದ ನರಳುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತನ ಸಾಲ ತೀರಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಮಾತು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟು, ಸಾಲಸೋಲ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ವೇಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಅನೇಕಸಾರಿ ಅದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15-20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ರೈತರ ಕಷ್ಟಸುಖಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ದಿವಸ ಬಹಳ ವ್ಯಸನಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತ ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯಂತಿರತಕ್ಕ ರೈತನೇನಾದರೂ ಅವನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮಗದೊಂದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಮ್ಮಿಮಾಡಿ, ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಇತರ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ನಾನು ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ರೈತನು ವಾಸಮಾಡಲು ಸರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಮನೆ, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ಬೆಳೆದು ತನ್ನ ಜೀವನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರತಕ್ಕ ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಯೊಳಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಒಂದುವೇಳೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ರೈತರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ

ಎಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ? ನಾವುಗಳೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೇವೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಟೌನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದೆರಡು ಟೌನ್‌ಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದೊಂದು ಟೌನ್‌ಗೆ 20-30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇಡೀ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕೇ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದಮೇಲೆ ರೈತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿ, ಯಾವ ಮಿಲ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿ, ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಸುಮಾರು ಈಗ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಈಗಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಇದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ 8-9 ಲಕ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೀಪ, ಟಾರ್‌ರಸ್ತೆ, ಸಿನಿಮಾ, ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಈ ಸುಖ ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ವಲಸೆ ಬಂದು 9 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಏರಿದೆ. ಇದೇ ಅನುಕೂಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಟೌನ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 16 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 800 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 11 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಘಂಟೆ ದೀಪ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ, ಬಂದು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿ ರೈತರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ದಿವಸ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂಥ ಯಾವ ಒಂದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಇದೂ ಕೂಡ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಂದ ಓಟುಪಡೆದು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಬರುವಾಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಂಬಿಕೆ, ಭರವಸೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರ ಆಶೋತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಭಾಗವಾದರೂ ಬಗೆಹರಿಯದಿದ್ದರೆ ನಾವು ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ, ರೈತರಿಂದ ಓಟು ಪಡೆದು ಬಂದದರ ಸಾರ್ಥಕವಾದರೂ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ 22 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕೋಟಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ರಿಪೇರಿ ಆಗಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಕೆರೆಗೆ ತೂಬೇ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಕೆರೆ ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ, ಒಂದು ಕೆರೆ ಹೂಳು ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ರಿಪೇರಿ ಆಗದೆ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಇವೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕದೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ 22 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಲ್ಕು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರುವ 22 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ನಾವು ಉತ್ಪತ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ! ಮುಕ್ಕಾಲು ಮೂರು ವೀಸೆ ಪಾಲು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ತರೀ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡದೆ, ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಕರೆಗೆ ಏಳೆಂಟು ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧುವಾದದ್ದೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೂ ಕೆಟ್ಟ ಗಾದೆಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತದೆ. 'ಹೊಸಬರಿಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಂಡ ಕಸಪರಿಕೆ ಹಿಡಿಸದಿದ್ದ ಬರಬರ್ತ ನನ್ನ ಗಂಡ ಬರಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ' ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಿರುಸಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಈಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಯಾತಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವುಗಳೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಯಾವ ದೇಶ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ, ಗಂಡಾಗಲಿ, ಹೆಣ್ಣಾಗಲಿ, ಅವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ದೇಶ, ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ, ನಮಗೆ ಸೇರಿದರೆ ನಮ್ಮ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು? ಅಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಸುಮಾರು 84 ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ 16 ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕಶಾಲೆಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು 10 ಸಾವಿರ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಆರೇಳು ಸಾವಿರ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ರೈತನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದಾಣೆಯಂತೆ ಸೆಸ್‌ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲದ ಕಡೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಅವ

(ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ).
ಕಾಶವಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಅನೇಕಸಾರಿ ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವಸ ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಐದು ಎಕರೆಗಳ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ರೈತ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. 100 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಬರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಲಿ, ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಅನುಕೂಲತೆ, ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ luxury ಖರ್ಚು ಇವುಗಳನ್ನು 25 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿರತಕ್ಕ ರೈತ ಈ ದಿವಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕಸಾರಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳು ಹೋದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಡುವ ಕಷ್ಟ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೈತನು ತಾನು ಬೆಳೆದ ದವಸದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದುದನ್ನು ನಮಗೆ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಇದೆಯೋ ಅಂಥ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು irrigation ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತ ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಸತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕಕಡೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಸಹ, ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಜೀವ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ. ಈಗ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಕೂಡ, ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ, ಸಿಹಿನೀರಿನ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡನ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಬಳಿ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇದೆ, ಮೆಷಿನ್‌ಟೂಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇದೆ, ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ವಿಮಾನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೀಪ, ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ನಮ್ಮ ನೀರು, ನಮ್ಮ ಜಾಗ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ರಾಜ್ಯಭಾರಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. . . .

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Industries).—Is this relevant to the subject, Sir ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೇನಾದರೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ನೂರಕ್ಕೆ 99 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದರೂ ಕೂಡ, ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ 92 ಜಾಗಗಳನ್ನು ಮದರಾಸಿನವರಿಗೆ, ಆಂಧ್ರದವರಿಗೆ, ಬೊಂಬಾಯಿನವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ, ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಎಂಥ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಕೆಲಸ ! ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುವೆಲ್ಲ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಆಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ, ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri L. SIDDAPPA (Chennagiri).-Sir, while according support to the resolution moved by the Hon'ble Minister, I would like to offer some remarks. The starting of Alloy Tool and Stainless Steel Project was worked out about ten years ago and it has been impressed on the mind of the Government of India that unless that scheme is sanctioned, ultimately the Mysore Iron Works at Bhadravati may have to be closed. That was a scheme that was worked out in the year 1946-47 when the Government of Mysore prepared certain post-war development schemes. In the course of the discussion the planning authorities of the Mysore Iron Works have impressed on them the need for starting that industry. If ultimately the Government of India should revise their policy in the matter of fixing the retention price for pig iron, I am sure, Sir, the Iron and Steel

industry of Mysore State cannot stand on its own legs, unless the Government of India accord their sanction to this proposed venture. I also learn that the Planning Commission and the Members of the Tariff Board also have made it clear to the Government of India that it is very necessary to accord sanction to this scheme. I do not know in what circumstances the Government of India have not approved this scheme and it is very necessary that the Mysore Government should urge on the attention of the Government of India that they should provide the necessary funds during the Second Five-Year Period and see that this important industry is started in Bhadravati.

While speaking on the Second Five-Year Plan, I am very much pained to see, Sir, that while ample provision is made for starting new industries, adequate provision has not been made for expanding the existing industries. If you only peruse the Finance Minister's speech of 1950, you will find that he said at that time that there were well-prepared schemes ready on hand and they would be started immediately.

"You will be glad to know that the scheme for establishing a Fertiliser Factory at Bhadravati which at the time was in embryo, is now well on the road to accomplishment. Expert advice has been obtained from the leading consultants in the field, Messrs. Chemical Construction Company of New York, the Director and the Executive Engineer of the project, who had been deputed to the United Kingdom and United States of America to study the technical aspects of the scheme have submitted their reports, the Central Government have approved the scheme and granted import licences for the purchase of equipment, orders for electrolyitic cells at a cost of Rs. 30 lakhs have been placed and, in view of the importance of this industry to our food Production Drive, it has been decided that, other means failing, it will be run as a joint-stock concern, Government taking up a minimum of 10 per cent of the capital. The project enjoys some exceptional advantages which in brief are the following :—

(1) A very convenient site.

(2) Electricity available on the spot. It is cheap also.

(3) Railway siding already at the site.

(4) There is already a tramway from the Lime Stone mines at Bhandigund laid for the Cement Plant."

(P. 168 of the Assembly Proceedings, Vol. I, 1950).

The Government of India had at one stage approved of the scheme. I do not know under what circumstances the Planning Commission have not accorded approval to this scheme. Similarly, so far as this scheme is concerned, I may also point out that the Government of Mysore appointed a special officer to go into the question. He was deputed twice to the U.S.A. and this scheme was quite complete in all its aspects. I do not know under what circumstances this scheme has not been approved. Similarly, there was the Westinghouse scheme so far as the electrical goods are concerned and even with regard to that scheme, for its preparation, the Government had spent some amount of money. They had appointed a consultant in U.S.A.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—But now in view of another scheme which is about to be finalised and agreement is to be entered into, this was not pursued. That is known as the A.E.G. scheme which is slightly cheaper and better and so it was examined.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—That agreement is about to be concluded with the A.E.G.

Sri L. SIDDAPPA.—There was also another scheme for the production of raw-films; that was very much talked of for years. Government said once or twice about its being sanctioned and said that it will fructify immediately.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Recently, an expert committee had come from Madras and they have

(SRI H. M. CHANNABASAPPA.)
examined several witnesses and they have not yet expressed their opinion. They are likely to recommend some place to the Government of India and we have also made out some case for the establishment of the industry in our State.

Sri L. SIDDAPPA.—Anyway some of these schemes which were finalised and about to be sanctioned by the Government, do not find a place in the Second Five-Year Plan.

12 NOON.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—So far as raw-film is concerned, it is no doubt we had it from a very long time. The main reason why we are not able to pursue it is because some people refused to give the know how. The people who are in that field would not like to part with it. We are doing it; Rome was not built in a day—that we should not forget.

Sri L. SIDDAPPA.—So far as Animal Husbandry Hospitals are concerned, I do not know whether Government are really serious in implementing this scheme. Two or three months back I wrote a letter to the Government stressing the need for opening a hospital at Birur. It was stated that there was a veterinary hospital at Kadur and so, there was no need to open another at Birur. After I explained the matter, I received a reply from the Secretary to Government, Agricultural Department saying that since the target fixed by the Royal Agricultural Commission in the matter of opening veterinary dispensaries has been reached, there is no need for opening a dispensary in Birur. Then, opening of veterinary hospitals should not have found a place in the Second Five-Year Plan at all. But, provision has been made to open 50 dispensaries in the State at the rate of 10 a year. If the target fixed by the Royal Agricultural Commission had been reached, there was no need for the scheme of opening another 50 during the next five years. That gives an impression that the Government are not keen about implementing this; it is only as an eye wash they have included it here. Similarly, in the matter of distributing breeding bulls. Though they are small points, I am stressing them to show that much attention is not paid so far as agricultural improvement is concerned. In the Plan there is a scheme to distribute 250 breeding bulls in the course of five years. But in the course of these three or four years the progress is very low and only three or four bulls are being distributed every year.

Sir, I take this opportunity to bring to the notice of the Government the need for having an Agricultural Farming in Soolekere area in view of the fact that Bhadra project is being implemented at a very fast rate. This Farm may be on the line of the Irwin Canal area. The Minister for Agriculture said that it was engaging the attention of the Government; but, there is no mention of that in the Plan. When the Krishnarajasagara work was completed, they opened the Visveswaraya Canal Farm in Mandya area; this was then called the Irwin Canal Farm. In the Soolekere area of about 40,000 acres of land would be irrigated by the Bhadra Reservoir. With a view to educate the people of that area it was contemplated to start a Farm on the lines of the Visvesvaraya Canal Farm.

So far as the Rural Industrialisation is concerned, I agree with my friends Sri Hutche Gowda and Y. M. Chandrasekhariah when they said that this scheme is not properly cared for. Even when the First Five-Year Plan and the Post-War Development Plan were contemplated, Government had sanctioned certain schemes when Sri H. B. Gundappa Gowda was Minister for Agriculture and Rural Development. He sanctioned certain schemes and they were being implemented and the rural folk were deriving lot of benefit. But on the plea that the N.E.S. blocks and Community Projects are being started, those old schemes have been given up so much so the rural people are not having any amenities whatsoever, during the past four or five years. In the Second Five-Year Plan, luckily, the Planning Commission have envisaged that at any stage the various schemes could be revised. When there

is that elastic scope, I submit that Government would do well to revise some of these schemes and see that some of the schemes which are beneficial to the rural folk are prepared and implemented. With this, I support the resolution moved by the Hon'ble Minister.

Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore City South).—I have got a suggestion to make. There are a number of members who desire to speak on the Second Five-Year Plan. I suggest that we may meet in the afternoon at 4 o'clock.

Sri K. PRABHAKAR (Nelamangala–Scheduled Castes).—I support the suggestion, Sir. As several members are anxious, we may either sit late now or meet again in the afternoon.

Mr. SPEAKER.—We shall see.

*Sri SIRASAPPA IJARI (Harpanahalli).—Sir, it is about 8 years since we achieved our freedom. After achievement of freedom, Government thought of planning for the economic development of the country and we are now at the end of the First Five-Year Plan. Attention is being paid by our leaders towards the development of the country, self-sufficiency of the country, improvement in the economic conditions of the mass. I am very happy to participate in the discussion regarding the Second Five-Year Plan.

Sir, it has been said by experts that at the end of the First Five-Year Plan the *per capita* income in India has increased by about 18 per cent. No doubt this increase is not visible to an ordinary man in the village. In the Second Five-Year Plan attempt is made to take this benefit to the man in the village. The most urgent need at present is to step up production, give jobs to those who are unemployed and increase the national wealth thereby improving the standard of living of the mass.

Sir, as we see to-day, all major industries are located at Bangalore. It is our intention and the intention of the Government also that these industries are scattered all over the State. I would suggest that some industries may be located at places like Davangere, Mysore, Harihar and Shimoga. This would solve the unemployment problem to a great extent in those areas. In Davangere there is power, sufficient water-supply, there is Thungabhadra river and there is enough labour. All these factors are not taken into consideration while new industries are started and all the industries are centralised in Bangalore. Likewise, we have all the facilities at Mysore, Shimoga and Harihar. In Hospet, we get iron ore. I understand that a person who is carrying on the mining operation in Hospet is granted a conditional licence. In our country about four big steel plants are coming up. I do not understand why Hospet area has been neglected. I request our Government to see that a ferro-manganese or pig iron or steel plant is started in Hospet area; this would give jobs to several unemployed in that area.

Regarding agricultural matters, we have been thinking of Botanical and Horticultural plantation. I would like to suggest that a Botanical garden may be started at Davangere. I would like to make a mention of another point regarding Hospet. The Tungabhadra work is nearing completion. We have a best workshop in that area under the Thungabhadra Board. I would suggest that Government should see whether they could start any engineering section in that area because the Workshop is said to be one of the best in our country.

One more point about the industries in Bellary. All the while, we were agitating for starting a textile mill or some other industry—paper industry, cotton industry, some such thing out of the raw material that is available in the District, so that they could provide some sort of labour for our people and just to improve the condition of our labourers. All these matters are to be considered by our Government and they must see that these industries are scattered all over the State so that needful upliftment of all the areas would take place and help the ordinary masses of the country, and also the national wealth is increased thereby. I welcome such schemes and I would like to thank our Government for taking

(SRI SIRASAPPA Ijari.)

pains in preparing such schemes for the improvement of the general masses of our country.

*Sri B. NARAYANASWAMY.—While according my support to this special resolution that has been tabled by the Industries Minister, I wish to point out that the Industries Minister was very particular in including a request for special allotment from the Government of India to certain industries that belong to the Bhadravathi Iron and Steel Works. Under the Plan I see that the Central Government are helping the Bhadravathi Iron and Steel Works outside the State Plan and at the same time they have also provided allotment for rural and urban water supply and sanitary works and also for local development works. I do not know why the Home Minister forgot about his other department, namely, transport and communications. Though the major communication, namely, railways come under the Central sector, still we the Mysore State people are very much interested to see that Railway communications are developed in our State also. In the First Five-Year Plan period and even before that, we had in view the Chamarajanagar-Satyamangalam Railway. To-day it has been given a go-by. I wish that the Industries Minister had included that also in the special resolution and had urged the Central Government to take up Chamarajnagar-Satyamangala Railway. By that, Mysore State would have been helped to a great extent and this has been the urge of the Mysore State people from a very long time. Very lately, Bangalore-Salem railway connection has been taken up and Chamarajnagar-Satyamangalam line has been given up. I am afraid our Government have not put enough pressure on the Central Government in this matter. Whatever physical targets we fix under the Plan, it has to adjust itself to the financial resources that we have at our command. That may include also the Central assistance that we get. All these are meant to improve the living standard of the people and for the equitable distribution of wealth. We are told that under the First Plan our national income has been raised to 18 per cent. But it is to be seen in its concrete shape, if not it will be merely on paper. I would like to know, by the Second Plan how much unemployment problem could be relieved. To this end, the Second Plan does not envisage the starting of any heavy industries in the State. We have been requesting the Central Government to start some basic and heavy industries in the Mysore State, but we are now told that basic industries will be started only in the North. As a matter of fact, we see the same cry being made even by the Madras Assembly. We are in a desparate condition.

The small scale and cottage industries require a good deal of development. We see that under the Plan private small-scale industries and cottage industries are made to become satisfied by saying that a lumpsum grant of Rs. 50 lakhs is made towards loans. It all depends on how the sum of Rs. 50 lakhs is being distributed among private and small-scale industries that are now progressing in the Mysore State. We have been urging upon the Government to salvage some of the industries that are dying in the State. Some of the industries have been started with the sole idea of improving the economic condition of the rural and urban population. Very many Hon'ble Members are often bringing to the notice of the Government that the sericultural industries are dying to-day. For instance in Mysore District and towards the south of Bangalore, from Channapatna onwards we have sericultural industries which are dying to-day. It is high time that the Government of Mysore come to the rescue of the industry. Thereby we will be creating employment to those unemployed and to-day if unemployment is not solved, that will be a very big problem that Government have to consider and in case the unemployment problem is not solved, any amount spent under the Second Plan would be a waste. As such, I request the Government, while they have discussion with the Central

Government, to see that some heavy and basic industries are started in the Mysore State and that Chamarajnagar-Satyamangalam Railway communication is taken up immediately. Thank you.

*ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ).–ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ನಾನು ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕುಗಳು—ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 98 ತೆರೆಯಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಈ ಪ್ಲಾನ್ ಪೀರಿಯೆಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ 44 ಇಂಟೆನ್‌ಸೀವ್ ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು 1956-57ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 13 N. E. S. Blocksನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಾ 1956-57ನೆಯ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಐದು ಈ N.E.S. Blockಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆರೆಯುತ್ತೇವೆ, ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಐದು ಬ್ಲಾಕುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಇನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ—ಆ ಐದು ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನೂ ಆಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—I may correct the wrong impression that the Hon'ble Member has. The proposal for 1956-57 is 13 blocks. Only five have been started now. It does not mean that we are going to stop there. The balance of them might be started some time during the course of the year.

Sri A. V. NARASIMHA REDDY.—I wish the Minister would look into the answer given during the interpellation hour.

Mr. SPEAKER.—You can take it as an amendment.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಅನಂತರ ಈಗ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ 98 ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 19ರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಥಮ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಈ N.E.S. ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ಹರಡಿ ಅನಂತರ ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಪ್ಲಾನ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಳಿದ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಬ್ಲಾಕುಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸೋಣವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ತರದಿಂದ ಕೊಂಚ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅನುಮಾನಗಳು ಯಾವುವಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶಕೊಡದ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಅನೇಕವೇಳೆ ವಿಪುಲವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ತಾವು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಅಭಾವವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿ. ಆದರೆ ತಮಗೆ ಇಲ್ಲಿನವರೆಗೂ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹಣವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗಲ್ಲದೆ ಅಲಾಯಿದ 400 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಈ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮದವರು ಕೊಂಚ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅವರ ಭಾಗದ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡಲು ಈ ಹೊತ್ತು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಾಗಿರಲಿ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜೋಡಿ ಮತ್ತು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳು ಎಂದು ಬೇರೆ ಇವೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರ ಗೋಳು ಹೇಳತೀರದಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳೊಂದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿದ್ದರೂ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರಿಗೂ ಕೂಡ ಬಾವಿಯ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆ ಒಂದು ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೋ ಅಥವಾ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೋ ಒಂದು ಷರತ್ತನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇವರು ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ)

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಚಾರ.—ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಲಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಭದ್ರಾವತಿ ಉಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೈನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್, ಫೆರೋ ಅಲಾಯ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಐದಾರು ರೀತಿಯ ಹೊಸ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಬಡಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅಭಾವವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯೋದ್ಯಮಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ದೀಪಕ್ಕೂ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಕೂಡ ನಮಗೆ ಅಭಾವವಿದ್ದೇ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಆಯಿತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಾಲಿಸಿ ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದರಿಗೆ ಈ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕ ಭರದಲ್ಲಿ ಹಳೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಉಂಟಾಗಿ ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೊಟಕಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಈ ಹಳೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮುನ್ನ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ತಯಾರಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಬಹಳ ಎಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲದಂಥ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಹೊಸ ಬಾಬುಗಳು ಹೊರಗೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಿಧಾನಸೌಧ, ವಿಧಾನವೀಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದ ಹಾಗೆ, ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆಗದೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದಂತೆ ಯಾವುದು ನಮಗೆ ತೀರ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೋ ಅಂಥದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮೊದಲು ಈ ಹಣದ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

12-30 P.M.

ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ತಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಎರಡನೆಯದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸೌಲಭ್ಯ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಎಷ್ಟೇ ಉತ್ಪನ್ನವಾದರೂ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಉದ್ಯಮಕ್ಕೋ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಯಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 1952ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿಯವರು ವಿಧಾನಸೌಧ ವಗೈರೆ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಈಗ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿ.—ಹಾಗೆ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಮೇಲೆ ಯಾವುದು ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಮಿಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ವಿಧಾನಸೌಧ ಕಟ್ಟಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರರಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ದಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಅವರು ಜೋಡಿ ಮತ್ತು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿಸಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಎಂದರೆ ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಅವರು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ. . . .

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕುಡಿಯುವನೀರಿಗೆ ಅಭಾವವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇನೋ ನಿಜ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರಿಗೆ ಈಗ

ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಅಭಾವವಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಿರಿ, ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ಊರಿಂದ ಊರಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಮತ್ತು ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮೊದಲನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ 48 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಆಗಿದ್ದುದು ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 86 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮುಂದೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸೇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA (Arkalgud).—I move for closure, Sir.

Mr. SPEAKER.—I will put it to vote after Sri Prabhaker finishes his speech.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ—ಅನುಸೂಚಿತ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಮೊದಲನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ವರಿಗೂ ವಿದಿತವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ದೇಶದ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ಸಂತೋಷಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವಾಗ ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಜನರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡನೇ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಏನೇನು ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಚಾಪ್ಟರ್‌ಗಳ ಮೇಲೂ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು the land marks of the second Five-Year Plan ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಸಾಲ ಎತ್ತುವುದು, ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಐದು ವರ್ಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಬಹುಶಃ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿ ಹಣ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಎಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕರು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಸ್ಕೀಮಿಗೆ 10-15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಒದಗಿಸಿರುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಐದು ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವೇರ್‌ಹೌಸ್ ಮತ್ತು ಗೋಡೌನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕಟ್ಟಿರುವಷ್ಟು ವೇರ್‌ಹೌಸ್ ಮತ್ತು ಗೋಡೌನ್‌ಗಳು ಸಾಲದು ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ.

> "Government must take initiative and move in certain direction of starting, owning and managing industry for some time to come."

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್).

ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಖಾದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹ ಸ್ಥಿರತೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಖಾಸಗೀಯವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರೇ ವಿನಾ ಐದು ವರ್ಷ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಇದು ಶೋಚನೀಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡಿನಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಇವರು ಗುಡಿಸಿಲನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೇಜರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಯಾವುದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶ, ಮಾದರೀ ಮೈಸೂರು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಮೇಜರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು—ಊರೆಲ್ಲಾ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆದ ಮೇಲೆ ಊರ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದರು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈಗಲಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಿದರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅದನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಫ್ಲೇಯಿಂಗ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ (flaying) ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ತ ದನಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಹೂಳಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ಚರ್ಮ ತೆಗೆದು ಹದ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ಚ್ ಬ್ರಾಂಚ್ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಟಾಫ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Expansion of Economic Botany, Agricultural Chemistry, Entomology and Plant Pathology Sections ಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಬನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರದ ತಯಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಬೈಯೋ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ ಸೆಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲೂ expand ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳನಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ. ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಕರೆಯುವ ಹಸುಗಳನ್ನು ಕಂತು ಸಾಲದ (hire purchase) ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಡೈರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಡವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ decentralisation of education ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ pre-primary schools ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ವಯಸ್ಸು (school-going age) ಬರುವವರೆಗೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಅಗತ್ಯ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಮಿಲಿಯೊರೇಷನ್ ಫಂಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—How is it relevant to the subject ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ರೆಲೆವೆನ್ಸಿ ಏನೆಂದರೆ ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಣ ಸಾಲದೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ದುಡ್ಡು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಒಂದು fund head ಗೆ ಹಾಕಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಅದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾಧವಾಚಾರ್ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರದೆ ಇರುವುದನ್ನೂ ನಾನು ಕಂಡೆ. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ಕೊಳಕು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸತಕ್ಕ ಜನವಸತಿಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಳಕುಪ್ರದೇಶಗಳು (slum areas)

ಉಂಟಾಗಿ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಮುಂತಾದ ಊರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. Slum clearance ಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಸಹ ಕಲ್ಪಿಸದಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ನಿರೋಧ ಕಾರ್ಯವೂ ಸಹ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸಮತಾವಾದದ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರಾದರೂ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಜೀವನಕ್ಕೆ ನಡೆಯದೆ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ಎಂಬ ಅವಮಾನಕಾರಿ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಕೂಡ social service ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಭದ್ರ, ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಉಚಿತ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗದ ಕೆಲಸಗಳು ಟೆಂಡರ್, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮೊದಲಾದವು ಇಲ್ಲದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ಶೇಕಡ 75 ಭಾಗದಷ್ಟು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು piece-work ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ ವಾಸಿಸತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ, ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಕಳಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಇಂಥ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಬೇಕೇ ವಿನಾ ಎಲ್ಲೋ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಜನರು ಬಂದು ಇಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಕೂಡದು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ನೆರೆಸಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ, ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ವಗೈರೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಈಗಾಗಲೇ ನನಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡಸುವಾಗ ಬರೀ ಸ್ಥಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ಬಿಡದೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಲೋಪಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೂರನೆಯ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 60 ಮೈಲಿಗಳ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ, ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ನುಡಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ 800 ಮೈಲಿ ಟಾರ್ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ರಸ್ತೆಗಳು (national highways) ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಪಟ್ಟಣಗಳೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು national highways ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಲ್ಕುವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತರೀಕೆರೆ-ಭದ್ರಾವತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಅದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗೆ ಬರುವುದಾದುದರಿಂದ ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಿಂದ ಬಂಡವಾಳ ಒದಗುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಪೈಪೋಟಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನಾಡುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊದಲನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದೇಶ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೀಗ ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಎರಡು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರೂ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿರುವವರೂ ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರೇಮ, ನಿರಾಡಂಬರ ಮತ್ತ ನಿಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬ್ಯೆರೇಗೌಡ)

ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಆಡಂಬರ ಜೀವನದ ಹೆಗ್ಗುರುತನ್ನು ಕಂಡರೆ ಜನತೆಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿರಾಡಂಬರ ಜೀವನವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲು ನಡೆಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಯೋಜನೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ 30-35 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ವವರನ್ನು ನಂಬಿಕೆ (confidence)ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಲ್ಲಿ ದೇಶ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಇಂಥ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ನಿಜವಾದ ದೇಶಪ್ರೇಮದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಚಿತವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಮೊದಲನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ತರಹ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಈ ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ educate ಮಾಡಬೇಕು ; ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಪ್ರಥಮ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ, ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಆಗುವುದಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿಸುತ್ತ ಬರಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಸಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಬ್ಲಾಕುಗಳ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್‌ಅವರು, ಇದರಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನೋಭಾವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ ಇದ್ದು, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವರ ಸಹಕಾರ ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬರು ಹಾಕತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಬರಬೇಕು, ನಮಗೆ ಹೆಸರು ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾತ್ರಮಾಡಿ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ನನ್ನ regime ನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೊಗಳಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ದೇಶದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಎರಡನೆ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾದದ್ದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡದೆ ಬಹಳ ಲೋಪ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ನುಗು, ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನಿಗಾಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಮಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನು ಐದುವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ priority ಕೊಟ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮೂಲಭೂತವಾದದ್ದೆಂಬ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಅದರ ಸುಖ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ಬೆಲೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, production cost ಏನಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಬಂದು ಅವರ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಬಂದರೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕುಮ್ಮಕ್ಕೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಕಸಬು ಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಸಬುಗಳನ್ನು ತಲೆ ತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಕಸಬು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆಯುತಕ್ಕ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಬರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕಸಬು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

1 P.M.

*Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—Sir, I rise to support the resolution moved by the Home Minister. We are at the end of the First Five-Year Plan and the beginning of the Second Five-Year Plan. The launching of these Plans is a great landmark, an epoch

making event in the matter of reconstruction of our country. But, I am afraid, the Plan is not planned from the bottom. At the time when statistics were collected and data were called for from each village, it appeared as though a plan for the village people was being prepared. Now we are told by the Government that the original plan was to the tune of 250 crores but the Planning Commission has, unfortunately cut it down to 84 crores only.

Sir, while planning, the most important aspect that should be borne in mind is about the development of the villages. Any plan should first provide for the schools in the villages, roads in the villages, drinking water facility, improvement of village forest, the village layout, co-operative societies for the villages, good compost pits and so on and so forth. No doubt there are the Development Committees of an advisory nature. We had such Development Committees formerly also to look after all these works in the villages. But, unless all these works are carried practically in the villages I do not think that these schemes would be successfully implemented. Again, Sir, I wish the framers of this plan had given us all the datas and statistics. For example, we wanted to know the extent of rural indebtedness. We wanted to know the extent of illiteracy in the country and so on. To eradicate these things, I do not know how many more Five-Year Plans will have to be prepared. I do not know how many years it will take for this country to reach the level of western countries. So, Sir, this plan is started neither from the bottom nor from the top but from the middle because District would be taken as the structure of economy. It is very necessary that we have to get our minds to the village needs and provide them all the amenities.

Regarding Land Reforms, no doubt, the Revenue Minister and the Government have passed certain land reforms into Acts. But, unfortunately, no provision is made for giving effect to these Acts. The Inam Abolition and the Religious Inam Abolition Acts have not seen the light of the day. We must bring out radical land reforms in the country, especially, when we are trying to establish a Socialistic Pattern of Society in the country and when we are trying to remove the disparity between the rich and the poor, the rich landlord and the poor raiyat. The Government of India have been writing to our Government that a ceiling should be fixed on land holdings. That matter has not at all been looked into.

Sir, with regard to education, a Committee was set up and they gave an elaborate report. Sir, time and again it has been urged on the floor of this House and also elsewhere that more and more attention should be given to technical education hereafter rather than the academic sort of education which has resulted in a good deal of unemployment. Our Government have planned to open only two Occupational Institutes. It is a happy feature to see that there is the proposal to have an addition of 80 seats every year in the Agricultural College. But such provision has not been made in respect of Engineering College or the Medical College or other technical courses. It is very necessary to increase the number of seats in these Colleges also. It is high time that we cut down the number of admissions in the academic colleges and increase the number of seats in the technical courses. This will give a new orientation to our students and they will be able to secure good appointments. With these words, I welcome the resolution.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಪವರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಕರೆಂಟು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ದುರ್ಲಭವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರ ಪವರ್ ಲೂಮುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಿಂಗಳು 15ನೆಯ ತಾರೀಖು ಸುಮಾರು 4,300 ಪವರ್ ಲೂಮುಗಳು ಮುಚ್ಚುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಅವನ್ನು ಮುಚ್ಚದ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸಿರುವ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿಯವರು, ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು, ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಮುಂತಾದವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.)

ಯಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಶೋಕ, ಬುದ್ಧ ಇವರುಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ನಡೆಯುದಿರುವ ಕೆಲಸ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಟಿ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಪಾವಗಡ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಲವರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಕೆಂಗೇರಿ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಸೇರಿ ಹರಿಜನರ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ, ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟ, ಸಾಮಾಜಿಕಮಟ್ಟ ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಹಳ ಕಡೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಬಾವಿಯ ಜಲವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು, ತಿಮ್ಮಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಬಳಿಯಿರುವ ಉತ್ತರ ಪಿನಾಕಿನಿ ನದಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು.

ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎನ್. ಸಿ. ನಾಗಯ್ಯರೆಡ್ಡಿ (ಗೌರಿಬಿದನೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಹಣವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಶೂನ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಅಕೌಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಕೌಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾನ್‌ಷನ್ ಸ್ಕೀಂಗೆ ಔಟ್‌ರೈಟ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದುದನ್ನು ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಕಾಸೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ; ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಪುರ ಕಟ್ಟಿದಹಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರಿನವರು ಒಂದಾಣೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಖಂಡಿತ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಶೂನ್ಯ, ಸೊನ್ನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ 250 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದ ಯೋಜನೆ 80 ಕೋಟಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮಗೇನಾದರೂ ಬೇಕಾದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಐರನ್‌ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಔಟ್‌ರೈಟ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಕೊಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಣೆಗೆ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದವರು ಆಗಸ್ಟ್‌ವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ರಜದಲ್ಲೇ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲು ಸೇರುವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೇಂದ್ರದವರು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು, ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಸಂದರ್ಭ ಹೀಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯವೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

* Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—Sir, I am grateful to you for having given me an opportunity though it is already late. Unfortunately, I was not present when the Hon'ble Minister moved this resolution. But, subsequently I came to know that the Government of India have been contemplating to reduce—I advisedly use the word contemplating because I do not know whether they have already finally decided—the allotment to the Bhadravathi Iron and Steel Works. They had held out a hope that they would help us to the maximum to develop the Iron Works. It is true that the Mysore Iron Works is handicapped in several directions. But, nevertheless, for the last four years, they have been giving us very handsome assistance for its development. Sir, all of us had the fond hope that Government of India would allot more than 11 crores for the development of Bhadravathi Iron Works in several directions such as the manufacture of tool alloy and stainless steel. We thought that they would give us very generous grants in the Second Five-Year Plan.

Again, Sir, we had pinned our hopes that the Government of India would locate very heavy electrical equipment industry in Mysore, because Mysore was the pioneer in the production of electricity. For the manufacture of heavy electrical equipments Mysore or Madras would be eminently suited. Mysore had already had a trained technical personnel. You will remember, Sir, when Sivasamudram went out of order, it was Mysore

Engineers that set right the whole plant in the shortest possible time.

Therefore it is but meet that the Government of India should consider the available technical personnel purely of Indian origin to locate the industry and try to help not merely the Mysore State by starting industries but South India as a whole. I am not one of those prepared to pick up a quarrel with the Centre for not locating industries. The Centre has generously located many industries in the South and many industries in Mysore State in particular. For example, we have the Machine Tools Factory, we have got Hindustan Aircraft, Telephone Industries and Bharat Electronics. Nevertheless what I feel is, the Bhadravathi Iron and Steel Works has to expand in several directions with a view to make it more economical. Unless we take up the other steels and products of steel, it would not be very economical. Therefore, for the Iron and Steel Works of Mysore to hold its own as against the Bhilai Steel Plant and the Rourkela Plant, it is but right that the Government should come to our aid and the Iron and Steel Works expands in all directions. We have already a nucleus of the staff, people who are trained, whereas in other Centres they have to send men to foreign countries to get them trained. There are many advantages in developing our iron works. There is also another aspect. For more grants, I agree with my friend when he says that we have to depend entirely on the Centre. It is not Mysore alone that has to depend on the Centre but several other States perhaps except Bombay. Therefore we have to depend entirely on the Centre for the proper execution of all the Five-Year Plans. Therefore, all of us with one voice must urge for the grant of more money, but at the same time we must assure them that the money so generously granted is not wasted here. My friend perhaps wanted us to be very economical in our expenditure. Money must be spent for a project or for a thing for which it must be earmarked. I believe all the members will assure the Government that the money will be most economically spent for the Second Plan, and with this urge the Government of India would see its way to fulfil the expectations of the people, particularly in the Second Plan.

Mr. SPEAKER.—The Minister will reply. You need not give a detailed reply, but only the main outlines of the scheme.

*Dr. R. NAGAN GOWDA.—I will confine myself only to some of the pointed remarks that were made. The Hon'ble Member from Malur was saying about the rural indebtedness. Now through the co-operative movement the outlay during the next five years will be of the order of Rs. 2,135 lakhs and that I am sure will go to some extent to solve the problem of indebtedness in the State. It will not completely solve it, but I think to some extent it will do it. There was a remark made by Sri Prabhakar that in the co-operative movement we are not doing much for the villagers. I would just like to mention here that we will have 300 godowns dispersed all over the State in connection with the 400 large size co-operative societies we are organising; along with these there will be 80 godowns connected with the marketing co-operative societies. I think this will go to some extent to help the cultivators to stock their grains when the prices are low and sell them when they are high.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—You say there will be 80 godowns. Will that be sufficient to stock grains ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—We are going to add 380 godowns throughout the State. That is a beginning. In the Third Five-Year Plan we will certainly have a few more.

Sri L. Siddappa was asking me about a Farm for the new irrigated area. Under the project scheme, there is provision for a Farm and along with the development of the atchkat this will be taken up.

Sri Siddappa was wondering whether we are really sincere about the distribution of 250 breeding bulls. This year we have distributed about 30 and we have sold about 190 bulls

(DR. R. NAGAN GOWDA.)

and bullocks. We are trying to increase the number of bulls that will be available for sale and also on premium basis.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಈಗ ನಾವು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಬಾವಿ, ಕೆರೆ, ಕಾಲುವೆ, ಕಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಯಾರಯಾರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್‌ಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲೇ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ಈಗ ಅವರು ಈ ವಿವರಗಳನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—As a matter of fact we have provided for agricultural production about Rs. 421 lakhs and for animal husbandry Rs. 87 lakhs; for forests and soil conservation alone we have provided Rs. 126 lakhs. That was a point about which a number of Hon'ble Members spoke. . . .

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—On a point of order. The Plan indicates all that. What you have provided is stated in the book. Everyone knows that. Please tell us whether we have money enongh to do all these things.

Sri L. SIDDAPPA.—The Planning Commission has approved of it. It is their business.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—The Plan itself contains all these points. I think the resolution may now be put to vote.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The other points that have been mentioned by Hon'ble Members have been carefully noted and the Government will see that the suggestions are implemented as far as possible.

Mr. SPEAKER.—I will put the resolution to vote. The question is:

> "This House while approving the Draft Second Five-Year Plan for Mysore is of the view that the present allotment of Rs. 80·49 crores is inadequate to meet the several developmental schemes and resolves to request the Government of India to allot more funds as each of these schemes progresses. The House wishes to take this opportunity to urge upon the Government of India to locate in the State some of the Heavy Industries undertaken by the Central Government in the Public Sector in view of the several natural and other facilities that the State at present commands.
>
> The House further resolves to request the Government of India to assist the Mysore Iron and Steel Works, Bhadravathi, to manufacture Special Steels for which the said Works are eminently suited."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn *sine die*.

The House adjourned sine die *at Twenty-Five Minutes past One of the Clock.*